

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: Z26-006779

Voorstel van: Griffie, technisch besproken in het presidium. De gedragscode is ook gedeeld met het college.

Behandelend ambtenaar: Debby de Heus
0646155032
raadsgriffie@amstelveen.nl
Griffie

Datum: 10 december 2025

Portefeuillehouder: Burgemeester

Onderwerp

Verordening bestuurlijke gedragscode integriteit gemeente Amstelveen 2026

Raadsbesluit

Het Presidium stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening bestuurlijke gedragscode integriteit gemeente Amstelveen 2026 vast te stellen.
2. De Verordening bestuurlijke gedragscode integriteit gemeente Amstelveen 2022 in te trekken.

Samenvatting

Goed bestuur is integer bestuur. De gemeenteraad stelt zowel voor de eigen (burger)leden als voor de andere bestuurders (wethouders en burgemeester) een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gedragscode is een richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur.

Doel

Vaststellen van de bestuurlijke gedragscode integriteit gemeente Amstelveen 2026.

Prestatie

De genoemde vigerende regelgeving wordt ingetrokken en de nieuwe regelgeving wordt vastgesteld. Integriteit is een onderwerp dat betekenis krijgt in het handelen. Ieder college-, raads- en burgerlid krijgt de gedragscode toegestuurd. Daarnaast worden de thema's die in de code zijn opgenomen regelmatig bespreekbaar gemaakt.

Voorgeschiedenis en context

Voor elke nieuwe raadperiode is het verstandig om de geldende verordeningen voor de raad en het college van B&W tegen het licht te houden. De gedragscode van de raad en het college dateert uit 2022. De gedragscode voor de raad, het college en het uitvoeringsprotocol zijn toen geïntegreerd in één leesbaar en toepasbaar document.

De huidige voorgestelde wijzigingen zijn een verduidelijking op de artikelen in met name hoofdstuk 7, de regels over het omgaan met integriteitsmeldingen. Hiervoor is een AI vergelijking gedaan en zijn formuleringen uit de gedragscodes van de gemeenten Brunssum, Hardinxveld-Giessendam en Zwolle overgenomen. Daarnaast is de Verordening intern getoetst door Juridische zaken en besproken met de ambtelijke klachten- en integriteitsfunctionarissen.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

De tekstuele wijzigingen staan in de bijlage 'concept verordening met wijzigingen bijgehouden. Was-
wordt versie'. De volgende inhoudelijke wijzigingen worden samengevat voorgesteld:

Art.	Toelichting
Hoofdstuk 3 toelichting wettelijk kader	<u>Schrappen van verwijzing naar wetsartikel dit niet meer klopt</u> <i>"In het Wetboek van Strafrecht is in de artikelen 177, 177a en 178 het omkopen van ambtenaren en rechters strafbaar gesteld (actieve omkoping). De artikelen 362, 363 en 364 Sr stellen de ambtenaar of de rechter die zich heeft laten omkopen strafbaar (passieve omkoping)."</i> 177 WvSr ziet op ambtenaren. Artikel 177a WvSr is vervallen en 178 WvSr ziet op omkoping van rechters dus deze tekst is niet (meer) relevant voor de gedragscode.
Hoofdstuk 3 toelichting artikelen, schrappen van een uitzondering	<u>Schrappen van uitzondering dat leden van politieke partijen wel dure giften mogen aannemen</u> <i>"In artikel 11 gaat het gaat om excursies, evenementen en buitenlandse reizen die betrokkene als politieke ambtsdrager aanvaardt. Excursies, evenementen en reizen in de hoedanigheid van lid van een politieke partij vallen hier officieel dus niet onder. Maar wat voor lunches en diners geldt, geldt in nog sterkere mate voor reizen en overnachten op kosten van derden."</i> De uitzondering dat luxe cadeaus of reizen als lid van een politieke partij wel mag is onduidelijk en ook vreemd in de context. De gedragscode is van toepassing op politieke ambtsdragers die in 99,9% van de gevallen ook lid zijn van een politieke partij. Voorstel is daarom om de uitzondering te verwijderen uit de gedragscode.
Hoofdstuk 4 artikel 14 lid 3, dubbel op met lid 1	<u>Schrappen van overlap in artikel over bruikleen van apparatuur</u> <i>"1. Een politieke ambtsdrager gaat conform de bruikleenovereenkomst die hij sluit met de gemeente zorgvuldig om met de in bruikleen gegeven laptop, mobiele telefoon en/of tablet.</i> <i>3. Een politieke ambtsdrager gaat als een goede huisvader om met gemeentelijke eigendommen en het gebruik van interne voorzieningen."</i> Lid 3 is dubbelop met de tekst in lid 1 en wordt daarom geschrapt. In overleg met ICT wordt voor de nieuwe raadsperiode nogmaals naar de voorwaarden in de bruikleenovereenkomst gekeken zodat hier geen misverstanden over kunnen bestaan.
Hoofdstuk 5 Regels rond informatie, tekst over geheimhouding	<u>Schrappen zin over het bekrachtigen van geheimhouding door de raad</u> <i>"Het college van burgemeester en wethouders als bestuursorgaan en de burgemeester als bestuursorgaan kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding opleggen (artikel 55 Gemeentewet). De geheimhoudingsplicht vervalt indien de raad deze niet bekrachtigt (artikel 25 van de Gemeentewet)."</i> In 2023 is artikel 25 van de Gemeentewet gewijzigd. De raad hoeft de verplichting tot geheimhouding met betrekking tot aan hem verstrekte informatie niet meer te bekrachtigen. Op het moment dat het college-informatie waarop geheimhouding rust met de raad deelt, moet de raad de verplichting tot geheimhouding in acht nemen. Na ontvangst van de geheime informatie kan de raad altijd besluiten de geheimhouding

	op te heffen. Er is een volledige nieuwe tekst in dit hoofdstuk opgenomen die het opleggen van geheimhouding door alle bestuursorganen dekt.
Hoofdstuk 6 Regels rond de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens vergaderingen	Toevoegen van artikel over geen uitspraken in een juridische procedure 5. Politieke ambtsdragers onthouden zich van uitlatingen over zaken die zich onder de rechter, dan wel de bezwaarschriftencommissie bevinden. Het is goed gebruik dat politieke ambtsdragers geen uitspraken doen over zaken die onder de rechter of een juridische procedure zijn. Hierover kan ook niet ingesproken worden. Voorstel is dit toe te voegen aan het hoofdstuk over omgangsvormen.
Hoofdstuk 6 artikel 17 gebruik van (sociale) media	Toevoeging van artikel over mededeling doen aan de voorzitter bij gebruik media 4. Conform het Reglement van orde van de raad dient hiervan vooraf mededeling te worden gedaan aan de voorzitter.
Hoofdstuk 7 De melding Artikel 18	Verduidelijking door toevoeging nieuw lid 3 en lid 4 1. Een melding hoeft niet noodzakelijkerwijs te gaan over een vaststaand feit. Er kan ook sprake zijn van een vermoeden. Indien de persoon in kwestie een melding doet, moet het echter wel om een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden gaan, gebaseerd op eigen kennis of eigen waarneming. Alleen dan worden de meldingen in behandeling genomen. 2. Een melder kan niet aangeven anoniem te willen blijven. Dit kan in eerste instantie wel (tijdens de eerste screening), maar op het moment dat er echt een onderzoek plaatsvindt, moet melder ook bekend zijn. Hiermee worden de zuiverheid van het proces extra gewaarborgd en mogelijke politieke meldingen of meldingen om redenen van afrekenen voorkomen. In de Gedragscode is niet duidelijk genoeg geregeld hoe wordt omgegaan met de identiteit van de melder. Vermoedens van integriteitsschendingen moeten in eerste instantie anoniem kunnen worden gemeld bij de griffier of de burgemeester om een mogelijk probleem bespreekbaar te maken. Vermoedens moeten wel gebaseerd zijn op eigen kennis of waarneming. Bij een officiële integriteitsmelding, heeft het de politieke ambtsdrager over wie de melding gaat, het recht om te weten wie de melding doet.
Hoofdstuk 7 Eerste screening artikel 20	Vernieuwing van het hele artikel 20, beoordelingskader, screening en feitenonderzoek Zie was-wordt document in bijlage 2 voor de volledige tekst. In het nieuwe artikel is een duidelijke omschrijving opgenomen van hoe een integriteitsmelding bij een eerste screening wordt getoetst en welke uitkomsten mogelijk zijn. Daarnaast is een verzoek en beoordeling van het presidium voor een feitenonderzoek geschrapt. Het presidium kan zelf geen vooronderzoek doen en het besloten fractievoorzittersoverleg is ook niet de plek om besluiten te nemen. Het risico op een politieke beoordeling van een integriteitsmelding is aanzienlijk en het vraagt nogal wat van fractievoorzitters om een oordeel te vellen.
Hoofdstuk 7 Screeningsverslag, rol presidium artikel 21	Presidium vormt een klankbordgroep 1. Het presidium treedt op als klankbord voor de burgemeester ten aanzien van het feitenonderzoek. Dit lid stond bij artikel 20 en is toegevoegd aan artikel 21. Daarnaast is toegevoegd dat de melder en politieke ambtsdrager schriftelijk op het screeningsverslag kunnen reageren. De burgemeester belegt daarna een presidiumvergadering als klankbord om het voornemen tot een extern feitenonderzoek te bespreken. Toegevoegd is ook dat

	als een melding over een lid van het presidium gaat, dit raadslid niet kan deelnemen aan de vergadering van het presidium.
Hoofdstuk 7 artikel 22 en 23	Extern feitenonderzoek en kennisgeving aan betrokkene Zie was-woordt document in bijlage 2 voor alle voorgestelde wijzigingen. Melder en politieke ambtsdrager over wie de melding gaat krijgt het screeningsverslag schriftelijk. De terugkoppeling van de presidium vergadering en het instellen van een extern feitenonderzoek kan daarom zowel mondeling als schriftelijk. Beide worden geïnformeerd over welk extern bureau het feitenonderzoek gaat uitvoeren.
Hoofdstuk 7 artikel 24 horen van betrokkenen en getuigen	Toevoeging hoor en wederhoor op extern feitenonderzoek 7. Voordat de onderzoekers de rapportage aanbieden aan de burgemeester, geven zij binnen een week na afronding van het onderzoeksrapport de politieke ambtsdrager waar onderzoek naar is verricht, in het kader van hoor en wederhoor de gelegenheid kennis te nemen van het rapport inclusief de bijlagen. Dit gebeurt door hem/haar uit te nodigen om het rapport te komen inzien. Er wordt geen kopie van het onderzoeksrapport verstrekt. Het toepassen van hoor en wederhoor is een wezenlijk onderdeel van de afronding van het onderzoek. De betrokkene kan op dat moment ook zelf zijn positie bepalen. 8. Indien de politieke ambtsdrager op- en aanmerkingen heeft, dienen deze schriftelijk te worden vastgelegd en als een addendum opgenomen te worden in het definitieve onderzoeksrapport. Toevoegingen spreken voor zich. Hoor en wederhoor was nog onvoldoende geborgd in de gedragscode.
Hoofdstuk 7 artikel 25 en 26	Omdraaien artikel 25 en 26 Artikel 26 gaat over communicatie, in de volgorde is het logisch dat dit artikel de afsluiting is van het hoofdstuk. Artikel 25 over het onderzoeksrapport komt daarvoor.
Toelichting hoofdstuk 7	Verduidelijking van de toelichting Zie bijlage 2. In de toelichting op hoofdstuk 7 zijn een aantal teksten toegevoegd o.a. over het verschil tussen een klacht en een integriteitsmelding.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Het is goed gebruik dat iedere raadsperiode de verordeningen worden getoetst op actualiteit. De raad kan via amendement wijzigingen voorstellen doen.

Participatie

Omdat de Gedragscode geen rechtstreekse werking op inwoners heeft, heeft geen participatietraject plaatsgevonden. Technisch is de wijziging van de gedragscode besproken in het presidium van 26 november 2025.

Kanttekeningen en risico's

Als de raad de Gedragscode 2026 niet vaststelt, zal de huidige regeling uit 2022 van kracht blijven.

Financiën

Het raadsvoorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na vaststelling zal de verordening op de voorgeschreven wijze bekend worden gemaakt. Het nieuwe gemeentebestuur zal na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 nadrukkelijk worden gewezen op de Gedragscode en hiervoor zal ook aandacht zijn in het inwerkprogramma.

Evaluatie

Als er een nieuwe modelverordening van de VNG wordt uitgebracht - mogelijk gebaseerd op een wijziging van de Gemeentewet – dan zal de griffie monitoren of een tussentijdse aanpassing van de Gedragscode wenselijk is.

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Verordening bestuurlijke gedragscode integriteit gemeente Amstelveen 2026
 2. Verordening bestuurlijke gedragscode integriteit was-wordt versie met wijzigingen bijgehouden.
-

De griffier,

Debby de Heus

De burgemeester,

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.